

Subjectieve tijdsdruk van Vlamingen daalt licht

Volgens de SCV-enquêtes trad er tussen 2007 en 2015 algemeen gezien een lichte daling op van de subjectief ervaren tijdsdruk bij Vlamingen van 18 tot 85 jaar. Die volgde op een vrij forse stijging tussen 2000 en 2007. Er zijn grote verschillen naar geslacht, leeftijd, onderwijsniveau en aantal uren beroepsarbeid. Alles samen genomen ligt de hoogste subjectieve tijdsdruk in de hele periode bij voltijds werkende vrouwen met kinderen ten laste. Daarna volgen deeltijds werkende vrouwen met kinderen, voltijds werkende vrouwen zonder kinderen en voltijds werkende mannen met kinderen ten laste.

Deze SVR-st@ts beschrijft op basis van de SCV-enquêtes de evolutie tussen 2000 en 2015 van de subjectief ervaren tijdsdruk bij Vlaamse mannen en vrouwen van 18 tot 85 jaar. Die wordt weergegeven via het aandeel respondenten dat het (helemaal) eens is met een aantal uitspraken daarover. Daarna worden de verschillen weergegeven naar geslacht, leeftijd, onderwijsniveau, aantal kinderen ten laste en aantal uren beroepsarbeid en worden de groepen met de hoogste subjectieve tijdsdruk aangeduid.

Evolutie van de subjectief ervaren tijdsdruk

Algemeen gezien is het aandeel mannen en vrouwen met een hoge subjectieve tijdsdruk niet zo groot. Toch gaat het over niet verwaarloosbare groep. Het aandeel Vlamingen dat het (helemaal) eens is met de afzonderlijke uitspraken ligt in 2000, 2007 en 2015 tussen 8% en 30%. Alleen de uitspraak 'de dag heeft voor mij te weinig uren' laat veel hogere scores zien, tussen 37% en 48%.

In de hele periode liggen de scores bij vrouwen voor alle uitspraken 5 à 10 procentpunten hoger dan bij mannen. Vrouwen geven algemeen gezien een hogere subjectieve tijdsdruk aan, die wellicht verbonden is met de gemiddeld zwaardere dagtaak,

uitgedrukt door het aantal uren beroeps- en gezinsarbeid per week (Glorieux e.a., 2015).

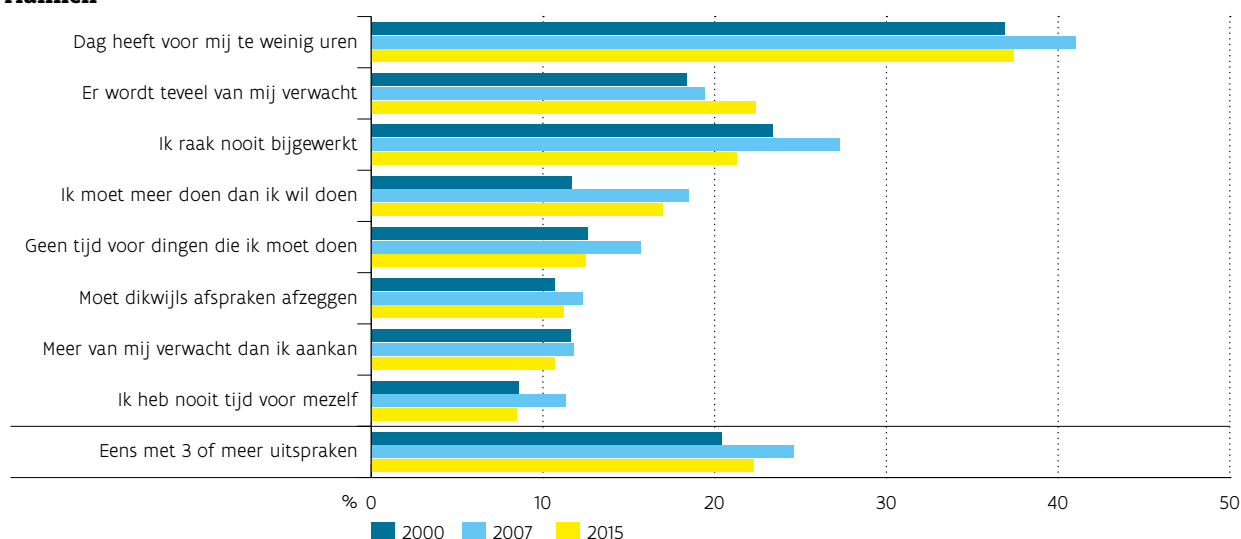
In 2000 gaf 43% van de vrouwen aan dat de dag voor hen te weinig uren heeft. Dat aandeel steeg tot 48% in 2007 maar daalde opnieuw tot 45% in 2015. Bij mannen steeg het percentage van 37% in 2000 tot 41% in 2007 en daalde weer tot 37% in 2015. Dezelfde evolutie is er voor de uitspraak 'ik raak nooit bijgewerkt', met percentages tussen 25% en 30% bij vrouwen en tussen 22% en 28% bij mannen. In 2000 stelde 24% van de vrouwen dat er teveel van hen wordt verwacht en dat aandeel groeide tot 27% in 2007 en tot 30% in 2015. Bij mannen nam dat percentage toe van 18% in 2000 tot 22% in 2015.

Het aandeel vrouwen dat het eens is met de uitspraak 'ik moet meer doen dan ik wil doen' nam toe van 18% in 2000 tot 26% in 2015. Bij mannen steeg dat percentage van 12% in 2000 tot 17% in 2015. Bij vrouwen steeg ook het aandeel dat het eens is met de uitspraak 'er wordt meer verwacht van mij dan ik aankan', terwijl dat bij mannen lichtjes daalde. In 2000 antwoordde 14% van de vrouwen dat ze dikwijls afspraken moeten afzeggen, maar dat aandeel daalde tot 13% in 2007 en tot 12% in 2015. Bij mannen schommelde dat percentage rond 11%.

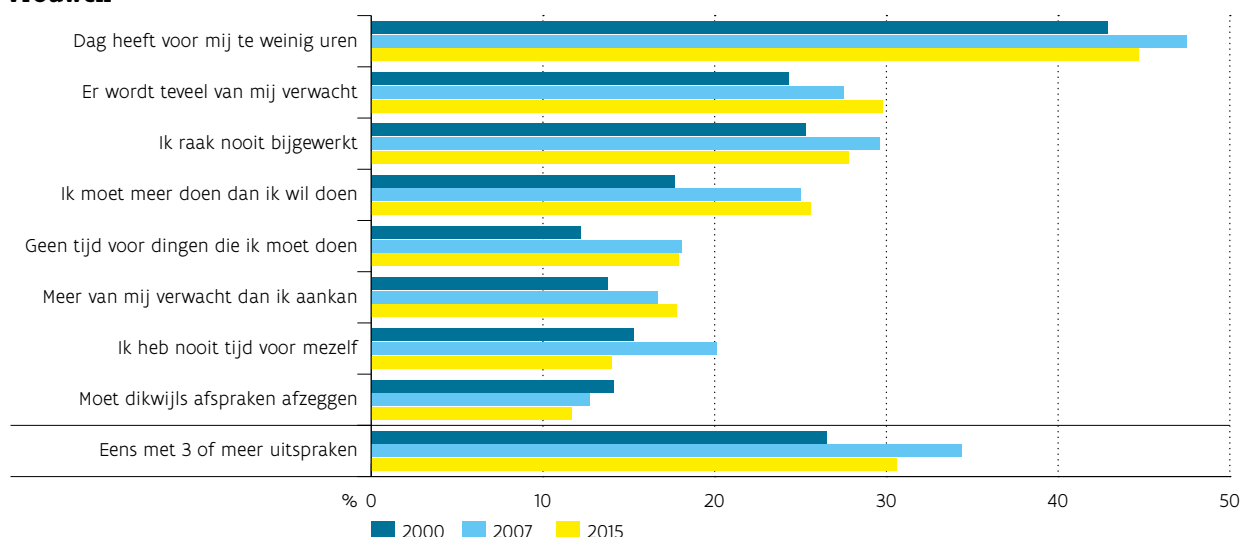
Subjectief ervaren tijdsdruk

Vlaamse mannen en vrouwen (18 tot 85 jaar) die het (helemaal) eens zijn met onderstaande uitspraken over ervaren tijdsdruk, in 2000, 2007 en 2015, in %

Mannen

Vrouwen

Bron: SCV-enquêtes 2000, 2007 en 2015, SVR.

Het aandeel vrouwen dat het eens is met drie of meer uitspraken, als uitdrukking van een hoge subjectieve tijdsdruk, steeg eerst van 26% in 2000 tot 34% in 2007, maar daalde weer tot 31% in 2015. Bij mannen steeg het percentage van 20% in 2000 tot 25% in 2007 en daalde weer tot 22% in 2015. Hoewel de subjectief ervaren tijdsdruk algemeen gezien niet zo groot is, trad er tussen 2000 en 2015 wel een lichte verhoging op bij mannen en vrouwen.

Grote verschillen binnen de groep mannen en vrouwen

Terwijl de wijzigingen in ervaren tijdsdruk bij Vlaamse mannen en vrouwen relatief beperkt zijn gebleven tijdens de voorbije 15 jaar, zijn er in de hele

periode wel grote verschillen naar leeftijd, onderwijsniveau, aantal kinderen ten laste en aantal uren beroepsarbeid.

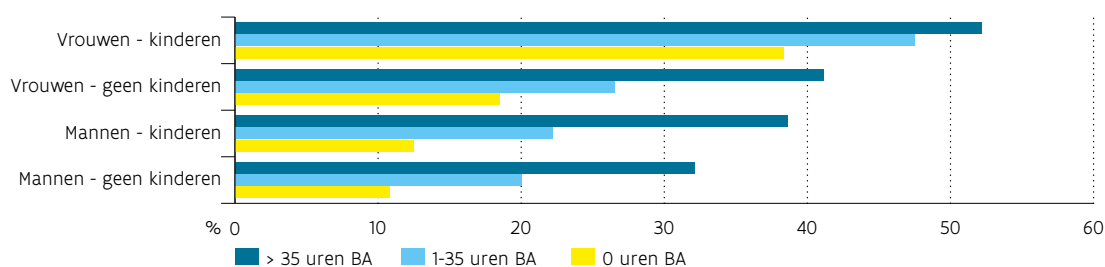
Bij personen van 60 jaar en ouder ligt de ervaren tijdsdruk lager. Ruim 13% van de personen van 60 jaar en ouder geeft aan dat ze het eens zijn met 3 of meer uitspraken, tegenover 33% van de personen jonger dan 60 jaar. Bij vrouwen is het verschil naar leeftijd groter dan bij mannen.

Er ook een positief verband met het onderwijsniveau voor de meeste uitspraken. Het aandeel dat het eens is met 3 of meer uitspraken bedraagt 16% bij lager geschoolden en 32% bij hoger geschoolden.

Hoogste subjectieve tijdsdruk

Vlaamse mannen en vrouwen (18 tot 85 jaar) die het (helemaal) eens zijn met 3 of meer uitspraken over tijdsdruk, naar kinderen ten laste en aantal uren beroepsarbeid, 2000, 2007 en 2015 samen, in %

Bron: SCV-enquêtes, 2000, 2007 en 2015, SVR.

Niet verassend is er een positieve samenhang met het aantal kinderen ten laste. Bijna 18% van de personen zonder kinderen is het eens met 3 of meer uitspraken, tegenover 37% van de personen met 1 kind ten laste en 45% van de personen met 2 of meer kinderen ten laste.

Ten slotte is er ook een sterk positief verband met het aantal uren beroepsarbeid. Personen zonder betaalde baan ervaren minder tijdsdruk dan personen met een baan. En bij personen met een deeltijdbaan ligt het aandeel lager dan bij personen met een voltijdbaan. Het aandeel dat het eens is met 3 of meer uitspraken bedraagt 16% bij personen zonder baan, 32% bij personen met een deeltijdbaan en 40% bij personen met een voltijdbaan.

Hoogste subjectieve tijdsdruk bij voltijds werkende vrouwen met kinderen ten laste

Onderstaande figuur combineert de verschillen naar geslacht, aantal kinderen ten laste en aantal uren beroepsarbeid (uren BA) voor het aandeel dat het (helemaal) eens is met 3 of meer uitspraken. Wegens het kleine aantal respondenten in bepaalde subgroepen gebeurt dit voor 2000, 2007 en 2015 samen.

De subjectieve tijdsdruk ligt het hoogst bij voltijds werkende vrouwen met kinderen ten laste. Daarna volgen de deeltijds werkende vrouwen met kinderen ten laste, de voltijds werkende vrouwen zonder kinderen, de voltijds werkende mannen met kinderen ten laste en de niet-beroepsactieve vrou-

wen met kinderen. De subjectieve tijdsdruk ligt het laagst bij niet-beroepsactieve mannen, met of zonder kinderen ten laste, die men vooral terugvindt in de leeftijdsgroep van 60 jaar en ouder.

Voor de afzonderlijke uitspraken zijn de resultaten grotendeels dezelfde (geen grafiek). Binnen de vier subgroepen liggen de scores van personen met een voltijdbaan voor bijna alle uitspraken hoger dan de scores van personen met een deeltijdbaan, die op hun beurt weer hoger liggen dan die van personen zonder betaalde baan.

Hoe gemeten?

De data zijn afkomstig van de jaarlijkse enquête 'Sociaal-Culturele Verschuivingen in Vlaanderen' (SCV) bij een representatieve steekproef van Vlamingen van 18 tot 85 jaar. In SCV-enquêtes van 2000, 2007 en 2015 geven Vlamingen aan in welke mate ze het eens zijn met een aantal uitspraken over de ervaren tijdsdruk.

Literatuur

Glorieux, I., Minnen, J., Tienoven, van, T.P., Dey-aert, J., Mészáros, E. (2015). De (on)evenwichtige verdeling van arbeids- en gezinstaken tussen mannen en vrouwen. Evolutie en een stand van zaken. In: Vanderleyden, L. & Callens, M., (red.) (2015). *Arbeid en Gezin: een paar apart*. SVR-studie 2015/1, Brussel: Studiedienst van de Vlaamse Regering, 45-63.

Meer info

Walter Van Dongen
Studiedienst Vlaamse Regering
Departement Kanselarij en Bestuur
02 553 42 05
walter.vandongen@kb.vlaanderen.be

